

ΕΙΣΗΓΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ψήφισθαισας εἰς Γενεὴν» κατὰ τὸ ἔτος 1973 ὑπ' ἀρ. 138 Διεθνoῦς Συμβάσεως «περὶ τοῦ κατωτάτου ὅριου ἡλικίας εἰσόδου εἰς τὴν ἀπασχόλησιν» καὶ προσαρμογῆς τῆς ἀλλοιωνικῆς νομοθεσίας πρὸς τὰς διατάξεις αὐτῆς.

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

A. ΓΕΝΙΚΑ

1. Ἡ ὑπ' ἀρ. 138 Διεθνoῦς Σύμβασις Ἑργασίας, ἐψήφισθη κατὰ τὴν 58ῃν σύνοδον τῆς Γενικῆς Συνδιασκεύεως τῆς Διεθνoῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας, ἡ ὁποία συνήλθεν ἐν Γενεῇ τὸν μῆνα Ἰουνίου 1973. ἔχει δὲ κυρωθῆ μέχρι τῆμερον ὑπὸ 11 Κρατῶν - Μελῶν τῆς Διεθνoῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας (Δ.Ο.Ε.).

2. Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς τῆς ἡ Δ.Ο.Ε. κατέβαλε μεγάλας προσπάθειαι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀπαγόρευσιν ἢ τὸν περιορισμὸν τῆς ἐργασίας τῶν παιδῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν συνθηκῶν καλῆς διαβιώσεως αὐτῶν. Τοῦτο ἐπραξέ διὰ τῆς ψήφισθαισας σειράς διεθνῶν συμβάσεων, διεθνῶν συστάσεων καὶ ἀποφάσεων περὶ τῆς ἐργασίας τῶν παιδῶν. Σημειοῦται ὅτι μέχρι σήμερον ἡ Δ.Ο.Ε. ἔχει ψήφισαι 10 διεθνεῖς συμβάσεις, 4 διεθνεῖς συστάσεις καὶ ὅποια ἀναφέρονται ρητῶς εἰς τὸ κατώτατον ὅριον ἡλικίας καὶ 2 ἄλλαι συστάσεις, αἱ ὁποῖαι περιέχουν διατάξεις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

Τέλος ἡ Συνδιάσκεψις ἐψήφισε ὠρισμένας ἀποφάσεις ἀναφερομένας εἰς τοὺς παῖδας καὶ τοὺς νεαροὺς ἐργαζομένους.

3. Ἡ μία ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας ἀποφάσεις εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικῆ. Πρόκειται εἰδικώτερον διὰ τὴν ἀπόφασιν (Resolution) τοῦ ἔτους 1945 σχετικῶς μετὰ τὴν προστασίαν τῶν παιδῶν καὶ τῶν νεαρῶν ἐργαζομένων. Ἐντός τοῦ εὐρέους τούτου πλαισίου, ἡ Συνδιάσκεψις ἀρῶν ἐστειμώσε τὴν ἀλληλεξάρτησιν τῶν προβλημάτων τῶν σχετικῶν μετὰ τὴν συντήρησιν, τὴν υγείαν, τὴν μόρφωσιν, τὴν ἀπασχόλησιν, τὴν προστασίαν καὶ τὴν καλὴν διαβίωσιν τῶν παιδῶν καὶ τῶν νεαρῶν ἐργαζομένων καθώρισε μέτρα διὰ τὴν ἐπίλυσιν των.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὸ κατώτατον ὅριον ἡλικίας εἰσόδου εἰς τὴν ἀπασχόλησιν ἡ ἀπόφασις αὕτη περιέχει τρεῖς ἰδιαιτέρως σημαντικὰς βασικὰς ἀρχὰς : προτείνει τὸν καθορισμὸν τοῦ 16ου ἔτους, διὰ τὴν εἰσόδον εἰς τὴν ἐργασίαν γενικῶς καὶ τοῦ 18ου ἔτους διὰ τὴν εἰσόδον εἰς ἐπικινδύνους ἐργασίας ὑπογραμμίζει ὅτι δὲν ὀφείδει νὰ μεσολαβῇ κοινὸν μεταξὺ τῆς περατώσεως τῆς σχολικῆς φοιτήσεως καὶ τοῦ κατωτάτου ὅριου ἡλικίας εἰσόδου εἰς τὴν ἀπασχόλησιν τέλος, συνιστᾷ τὸν καθορισμὸν τοῦ αὐτοῦ κατωτάτου ὅριου ἡλικίας διὰ τοὺς διαφόρους κλάδους δραστηριότητος προκειμένου νὰ ἀποφεύγεται ὁ προσανατολισμὸς τῶν παιδῶν πρὸς ἐργασίαν ἀνεπαρκῶς ρυθμιζομένην.

4. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δ.Γ.Ε. κρίνον ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμή τῆς ἀποδοχῆς ἐνὸς γενικοῦ κειμένου ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀντικαταστήσει βαθμηδὸν τὰ διεθνή κείμενα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς ὠρισμένους τομεῖς οικονομικῆς δραστηριότητος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς πλήρους καταργήσεως τῆς ἐργασίας τῶν παιδῶν, ἀπεφάσισε νὰ ἐργασθῆ εἰς τὴν 57ην σύνοδον τῆς Διεθνoῦς Συνδιασκεύεως Ἑργασίας τὸ ζήτημα τοῦ κατωτάτου ὅριου ἡλικίας εἰσόδου εἰς τὴν ἀπασχόλησιν.

5. Ἡ 58ῃν σύνοδος τῆς Διεθνoῦς Συνδιασκεύεως Ἑργασίας, ἐψήφισε τὴν 6ην Ἰουνίου 1973, τὴν ὑπ' ἀριθ. 138 Διεθνoῦς Σύμβασιν Ἑργασίας, ὡς καὶ τὴν συμπληρουσάν ταύτην 146 Διεθνoῦς Σύστασιν Ἑργασίας.

6. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι ἐκ τῶν ἰδρυτικῶν Κρατῶν-Μελῶν τῆς Διεθνoῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας, ὅτι εὐρίσκειται ἐν ὅψει τῆς ἐντάξεώς τῆς εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς Κοινότητες καὶ ὅτι ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀνεκήρυξε τὴν 21 Δεκεμβρίου 1976, τὸ ἔτος 1979 ὡς Διεθνὲς ἔτος τοῦ Παιδιοῦ, κρίνεται σκόπιμος ἡ διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν

νομοσχεδίου κύρωσις τῆς ὑπ' ἀρ. 138 Διεθνoῦς Συμβάσεως Ἑργασίας «περὶ κατωτάτου ὅριου ἡλικίας εἰσόδου εἰς τὴν ἀπασχόλησιν».

ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΟΝ :

1. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ὁρίζεται ὅτι κυροῦται καὶ ἐχειρίσθῃ νόμου ἢ ὡς ἄνω Διεθνoῦς Σύμβασις τῆς ὁποίας παρατίθεται τὸ κείμενον τόσον εἰς Ἑλληνικὴν μετάφρασιν ὅσον καὶ εἰς τὸ Γαλλικὸν πρωτότυπον.

2. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου δευτέρου ὁρίζεται ὅτι διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ἰπουργοῦ Ἑργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἑργασίας ὀφείδονται νὰ καθορίζεται τὸ κατώτατον ὅριον ἡλικίας εἰσόδου εἰς τὴν ἀπασχόλησιν, τὸ ὁποῖον ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ὀφείδει νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 16ου ἔτους, νὰ ἐπιτρέπεται, ὑπὸ ὠρισμένας προϋποθέσεις, ἡ ἀπασχόλησις εἰς ἐλαφρὰς ἐργασίας προσώπων ἡλικίας μεταξὺ 13 καὶ 15 ἐτῶν, νὰ καθορίζονται οἱ εἰδικώτεροι ὅροι ἀπασχολήσεως προσώπων ἡλικίας μικροτέρας τῶν 14 ἐτῶν χάριν ἐκπαιδευτικῶν σκοπῶν, νὰ καθορίζεται ἡ ἀπασχόλησις προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των εἰς θεατρικὰς παραστάσεις, ραδιοφωνικὰς ἢ τηλεοπτικὰς ἐκπομπὰς κλπ. καὶ νὰ καθορίζονται τὰ μητρῶα ἀπασχολήσεως ἀγγλικῶν καὶ λοιπῶν ἔντυπα, τὰ περιέχοντα τὰ ὑπὸ τῆς συμβάσεως προβλεπόμενα στοιχεῖα καὶ τὰ ὁποῖα δεόν νὰ τηρῆ καὶ νὰ διφυλάττη ὁ ἐργοδότης.

3. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τρίτου προβλέπεται ἡ ἐπιβολὴ ποινῶν εἰς τοὺς παραβαίνοντας τὰς διατάξεις τόσον τῆς κυρουμένης διεθνoῦς συμβάσεως ὅσον καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ἐκδιδομένων Προεδρικῶν Διαταγμάτων.

4. Διὰ τοῦ ἄρθρου τετάρτου ὁρίζονται τὰ τῆς ἐνάρξεως ἰσχῶς τοῦ παρόντος νόμου.

Γ. Ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης τῶν διατάξεων τῆς κυρουμένης Διεθνoῦς Συμβάσεως σημειοῦνται τὰ ἀκόλουθα :

1. Εἰς τὸ ἄρθρον 1 αὐτῆς ὁρίζεται ὅτι τὰ Κράτη-Μέλη τῆς Δ.Ο.Ε. ὀφείδονται νὰ ἀκολουθοῦν πολιτικῶν, ἀποβλέπουσαν εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς καταργήσεως τῆς ἐργασίας τῶν παιδῶν καὶ τῆς προοδευτικῆς ἀξίσεως τοῦ κατωτάτου ὅριου ἡλικίας εἰσόδου εἰς τὴν ἀπασχόλησιν.

2. Εἰς τὸ ἄρθρον 2 ὁρίζεται ὅτι τὸ κατώτατον ὅριον ἡλικίας δὲν ὀφείδει νὰ εἶναι κατώτερον τῆς ἡλικίας περατώσεως τῆς υποχρεωτικῆς σχολικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὀφείδει νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 16ου ἔτους.

3. Εἰς τὸ ἄρθρον 3 ὁρίζεται ὅτι ἐὰν ἡ συγκεκριμένη ἀπασχόλησις δύναται ἐκ τῆς φύσεως ἢ τῶν ὄρων ὑπὸ τοὺς ὁποῖους πραγματοποιεῖται νὰ παραβλάψῃ τὴν υγείαν, τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητα ἢ τὴν ἠθικὴν τῶν νέων, τότε τὸ κατώτατον ὅριον ἡλικίας δὲν ὀφείδει νὰ ὁρίζεται κατώτερον τῶν 18 ἐτῶν. Ἐν συνεχείᾳ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ὁρίζει ὅτι ὑπὸ ὠρισμένας προϋποθέσεις καὶ κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τὰς ἐνδιαφερομένας ἐργοδοτικὰς καὶ ἐργατικὰς ὀργανώσεις θὰ δύναται νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπασχόλησις νέων εἰς τὰς ἀνωτέρω μορφαὶς ἀπασχολήσεως ἢ ἐργασίας ἀπὸ τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

4. Εἰς τὸ ἄρθρον 4 προβλέπεται ἡ δυνατότης μὴ ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως εἰς ὠρισμένας κατηγορίας ἀπασχολήσεως ὅσας ἢ τοιαύτη ἐφαρμογὴ θὰ προσεκάλει εἰδικὰς καὶ σοβαρὰς δυσχερασίας καὶ θὰ εἶχεν ἐπιπτώσεις εἰς τὴν ὀλην ἐφαρμογὴν τῆς συμβάσεως. Ρητῶς ὁμοῦς τονίζεται ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρεθῶν ἀπὸ τὸ πεδῖον ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως αἱ ἀπασχολήσεις καὶ αἱ ἐργασίαι, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὸ ἄρθρον 3 αὐτῆς.

5. Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 παρέχεται δυνατότης περιορισμοῦ εἰς τὸ πρῶτον στάδιον, τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ οἰκονομία καὶ αἱ διοικητικαὶ

υπηρεσία ενός Κράτους-Μέλους επικυρώντος αυτήν, δεν είναι επαρκώς ανεπτυγμένα. Περαιτέρω το αυτό άρθρον καθορίζει το πεδίο εφαρμογής τής συμβάσεως.

6. Είς το άρθρον 6 προβλέπεται ότι ή σύμβασις δεν εφαρμόζεται προκειμένου περί εργασίας παρεχομένης υπό παιδών ή εφήβων εις εκπαιδευτικά ιδρύματα γενικής εκπαίδευσως εις επαγγελματικώς ή τεχνικώς σχολάς ή άλλα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσως, ως επίσης και περί εργασίας εκτελουμένης υπό προσώπων ηλικίας κάτω των 14 ετών συμφώνως προς όρους, καθοριζόμενους υπό τής δημοσίας αρχής, μετά προηγουμένη συνεννόησιν μετά των εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων και εφ' όσον ή εργασία αυτή αποτελεί αναπόσπαστον μέρος: α) διδασκαλίας υπό την ευθύνην του προϊσταμένου μιᾶς σχολῆς ή ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος, β) προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσως έγκριθέντος υπό τής αρμοδίας αρχής και εκτελουμένου κυρίως ή εξ ολοκλήρου εντός μιᾶς επιχειρήσεως και γ) προγράμματος επαγγελματικού προσανατολισμοῦ προοριζομένου να διευκολύνη την έκλογήν επαγγέλματος ή ώρισμένης μορφῆς επαγγελματικῆς εκπαίδευσως.

7. Είς το άρθρον 7 ὁρίζεται ότι ή εθνική νομοθεσία θά δύναται να επιτρέπη την άπασχόλησιν εις ελαφράς εργασίας νεαρῶν προσώπων ηλικίας μεταξύ 13 και 15 ετών υπό την προϋπόθεσιν ότι αἱ εργασίαι αὗται δεν θά παραβιάπτουν την υγείαν και την ανάπτυξιν των καθῶς και την φροντίσιν των εις σχολείον ή την συμμετοχήν των εις προγράμματα επαγγελματικῶν προσανατολισμοῦ και εκπαίδευσως, έγκριμένα υπό τής αρμοδίας αρχής.

Ακολούθως εις το αυτό άρθρον ὁρίζεται ότι υπό τὰς αὐτάς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ή εθνική νομοθεσία θά δύναται να επιτρέπη την άπασχόλησιν εις πρόσωπα ηλικίας 15 ετών τοῦλάχιστον, τὰ ὁποῖα δεν ἔχουν περατώσει την υποχρεωτικήν σχολικήν εκπαίδευσιν. Είς ἀμφοτέρας τὰς ἄνωτέρω περιπτώσεις ή αρμοδία αρχή θά πρέπει να καθορίσῃ τὰς δραστηριότητας εις τὰς ὁποίας θά δύναται να επιτρέπεται ή κατὰ τὰ ὡς ἄνω άπασχόλησις και να προσδιορίσῃ την χρονικήν διάρκειαν και τὰς συνθήκας τῆς περι ἧς πρόκειται άπασχολήσεως ή εργασίας.

8. Είς το άρθρον 8 προβλέπεται ότι ή αρμοδία αρχή θά δύναται να επιτρέψη, κατ' εξαίρεσιν τῆς τιθεμένης εις το άρθρον 2 τῆς συμβάσεως αρχῆς, εις μεμονωμένας περιπτώσεις την συμμετοχήν εις διαφόρους δραστηριότητας ὅπως εἶναι π.χ. τὰ καλλιτεχνικά θέαματα. Ἡ χορηγούμενη ἄδεια θά πρέπει να περιορίζῃ την χρονικήν διάρκειαν τῆς άπασχολήσεως και να προσδιορίζῃ τοὺς ὅρους ταύτης.

9. Είς το άρθρον 9 ὁρίζεται ότι ή αρμοδία αρχή δεοι να λαμβάνη πάντα τὰ αναγκαία μέτρα, περιλαμβανομένων και τῶν καταλλήλων ποινικῶν κυρώσεων, ὥστε να διασφαλίξῃται ή ἀποτελεσματική εφαρμογή τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως.

10. Είς το άρθρον 10 ἀναφέρονται:

α) Αἱ διεθνεῖς συμβάσεις εργασίας αἱ ὁποῖαι ἀναθεωροῦνται διὰ τῆς κυρουμένης συμβάσεως.

β) Αἱ διεθνεῖς συμβάσεις εργασίας αἱ ὁποῖαι δύνανται να επικυρωθῶν υπό τῶν Κρατῶν-Μελῶν μετά την ἔναρξιν ἰσχύος τῆς κυρουμένης συμβάσεως.

γ) Αἱ διεθνεῖς συμβάσεις εργασίας αἱ ὁποῖαι ἀποκλείονται πάσης μεταγενεστέρως επικυρώσεως εφ' ὅσον πάντα τὰ Κράτη-Μέλη τὰ ὁποῖα τὰς ἔχουν επικυρώσει μέχρι σήμερα συναινέσουν εις τὸν ἐν λόγῳ ἀποκλεισμόν, εἴτε διὰ τῆς κυρώσεως τῆς 138 διεθνoῦς συμβάσεως εἴτε διὰ δηλώσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐργασίας και

δ) Αἱ διεθνεῖς συμβάσεις εργασίας αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὡς ἀμέσως καταγγελοῦσαι με την ἀποδοχήν τῆς κυρουμένης συμβάσεως διὰ τὸν ἀντίστοιχον κλάδον άπασχολήσεως (π.χ. βιομηχανία, μὴ βιομηχανικὴ ἔργασία, ναυτικὴ ἔργασία, ἄλλοις κλπ.).

11. Τέλος διὰ τῶν ὑπολοίπων άρθρων τῆς συμβάσεως (άρθρα 11-18) ρυθμίζονται διαδικαστικά, κυρίως, θέματα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται ειδικώτερον εις την καταχώρισιν τῶν ἐπισημῶν επικυρώσεων τῶν Κρατῶν-Μελῶν τῆς ΔΟΕ εις την ἔναρξιν ἰσχύος αὐτῆς διεθνῶς και ἔναντι τῶν κυρούντων ταύτην Κρατῶν-Μελῶν και εις την δυνατότητα καταγγελίας και ἀναθεωρήσεώς τῆς.

Ὡσαύτως προβλέπεται υποχρέωσις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ΔΓΕ ὅπως ἀνακοινοῖ, τόσον πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ ΟΗΕ, ὅσον και πρὸς τὰ Κράτη-Μέλη πλήρεις πληροφορίας ἐν σχέσει πρὸς πάσας τὰς καταχωρισθείσας ὑπ' αὐτοῦ επικυρώσεις και πράξεις καταγγελίας τῆς κυρουμένης διεθνoῦς συμβάσεως, ὡς και την ἡμερομηνίαν ἀπὸ τῆς ὁποίας αἱ ἐν λόγῳ επικυρώσεις και πράξεις καταγγελίας ἄρχονται ἰσχύουσαι.

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 31 Ὀκτωβρίου 1979.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐξωτερικῶν
Γ. ΠΑΛΛΗΣ

Δικαιοσύνης
Γ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Ἐργασίας
Κ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ